

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	Soňa Šindelková
Téma práce:	Jurisdikce mezinárodního soudního dvora ve sporných věcech
Rozsah práce:	352 096 znaků
Datum odevzdání práce:	2021

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma je tradiční, ale stále aktuální, autorka vychází z aktuálního stavu jak z hlediska stávající mezinárodněprávní úpravy, tak z hlediska konstantní judikatury.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma je standardní, autorka upřednostnila deskriptivní a mírně historizující přístup, zpracování tématu není příliš analytické, zvolené pojetí práce je příliš obecné, až na výjimky absentuje i komparativní přístup, který by práci rozhodně oživil.

3. Formální a systematické členění práce

Práce je systematicky členěna, práce sestává z 10 částí a úvodu a shrnujícího závěru. S ohledem na zvolený přístup k práci nebylo možno věnovat jednotlivým dílčím aspektům příliš velký prostor, možná by bylo lepší, kdyby si autorka vybrala některé z dílčích témat, to detailně analyzovala a nabídla srovnání s jinými modely judiciálního řešení sporů.

4. Vyjádření k práci

Cílem předkládané práce, slovy autorky, bylo popsat právní úpravu jurisdikce MSD ve sporných věcech, včetně okolností jejího vzniku, a praxi, kterou je naplňována, jakož i otevřít některé teoretické a případně též praktické problémy, které jsou s jejím uplatňováním spojeny, zdůraznit charakter a význam mezinárodní soudní pravomoci jako takové a poukázat na určité souvislosti. Otázkou je, zda to na disertační práci stačí, jakkoli lze konstatovat, že práce je čtivá, je zpracována přehledně a systematicky a deklarovaný cíl práce autorka nepochybně naplnila.

V práci absentuje přehledná zmínka o zvolených metodách zpracování, jakkoli je hlavním metodou deskripce, s výjimkou velmi obecně formulovaného cíle, chybí jasně stanovená výzkumná otázka. Ale i v tomto případě bylo primárním cílem patrně shrnující popis toho, jak je konstruována pravomoc MSD.

Práce je psána čtivě a velmi srozumitelně a může sloužit jako velmi vhodný úvod pro seznámení se s problematikou pro ty, kteří se danou otázkou nezabývají, škoda jen, že se u autorky některých témat nezastavila a nerozebrala alespoň některý z dílčích problémů více do hloubky. Autorka práci zpestřila zajímavými citáty v úvodu kapitol, v některých případech však uvozující citát vzbuzuje ve čtenáři neoprávněná očekávání. Mám na mysli např. Hartovou citaci v úvodu subkapitoly nadepsané Význam jurisdikce MSD ve sporných věcech:

„Často se upozorňovalo na to, že téměř ve všech případech byly rozsudky Mezinárodního soudního dvora a jeho předchůdce, Stálého dvora mezinárodní spravedlnosti, řádně přijaty všemi stranami, jakoby se tím vyrovnávala skutečnost, že na rozdíl od státního práva nemůže být před tyto mezinárodní soudy předveden žádný stát bez vlastního předběžného souhlasu.“

H. L. A. Hart

Z textu samotné kapitoly však není tak úplně jasné, proč je tento citát použit. Obecně se uvádí, že Hart chtěl naznačit, že mezinárodní právo není ve srovnání s právem vnitrostátním plnohodnotným právem, mimo jiné i proto, že v mezinárodním právu neexistuje obligatorní jurisdikce a výkon rozhodnutí mezinárodních judiciálních orgánů nelze vynutit tak, jak je to běžné uvnitř států centrálně fungující moc výkonná, ale polemikou o tom, zda je mezinárodní právo právním normativním systémem nebo ne, se autorka příliš nezabývá a dál ji nerozebírá, což je možná škoda. Citát tak maximálně uvozuje myšlenku o tom, zda je je činnost MSD efektivní či nikoli, ale nic dalšího.

Autorka se v práci zaměřila na obecné otázky související se založením pravomoci MSD, škoda, že se nezaměřila na některé další otázky, které mohou souviset se zvolenou základní problematikou. Mou otázkou je, jak se bude pravomoc MSD vyvíjet dál, zda dojde k rozšíření pravomoci či nikoli, jak se lze stavět k úloze MSD jako k odvolacímu orgánu eventuálně, jak by mohla být řešena otázka protižaloby nebo námítky započtení při řešení mezinárodního sporu obecně a před MSD zvlášť.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Cíl práce byl naplněn
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Zda předkladatelka práce při zpracování tématu postupovala samostatně nemohu posoudit, předpokládám, že ano, práce je zpracována živě a zajímavě, jakkoli jde o téma, které je v odborné literatuře velmi podrobně popsáno, snažila se autorka o představení vlastního úhlu pohledu.
Logická stavba práce	Práce je systematicky a logicky uspořádána.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autorka využívá relevantní prameny, zejména dostupnou anglicky psanou literaturu a vybraná soudní rozhodnutí.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Jak jsem již uvedl, preferoval bych analytičtější přístup alespoň jednoho z dílčích témat.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Text práce je přehledný a srozumitelný.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková úroveň rozhodně splňuje požadavky na obdobný druh prací.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Práci považuji za živě a přehledně, byť velmi obecně, pojatou, otázky jsem uváděl v bodě 4. průběžně, v souvislosti s vyjádřením k práci.

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	I přes jisté výhrady k obecnosti práce a k jejímu celkovému pojetí ji doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	---

V Praze dne 31. srpna 2021

Vladimír Balaš
oponent